belonged to the Radvila family. A more precise image of the territory's development prior to the early 19th century can be made only from 18th-century plans. The 1737 plan of Vilnius shows just several buildings in the investigated territory, but the development of that location was probably not completely shown. The 1798 plan of Vilnius by Fiodoras Chomentovskis, in our opinion, depicts the house, a small wooden building, standing up until now on the plot at Tilto St. 27, then in the SW part of the plot.

The 2020 investigation determined that an archaeological layer and structures exist at the excavation site. A 1.55–1.75 m thick, and at the site of sunken objects, up to 2.65 m thick, 15th?–20th-century cultural layer was excavated. The earliest, fragmentally surviving brown sand cultural layer horizon could be dated to the 15th century. The investigation revealed second half of the 20th-century paving, a fragment of 19th – first half of the 20th-century stone paving, the remains of a late 18th-century building (wooden floor and a foundation fragment), the remains of a 16th–17th-century building with a floor sunken into the sand sterile soil, and 15th?–17th-century sunken objects (part of a storage pit, the remains of a fence or gate, the remains of a structure created using vertical stakes, etc.). The relatively large number of structures and the remains of other objects identified in the small trench attest that fairly intense activities occurred at this location in historic times.

Robertas Žukovskis,
Linas Girlevičius

Klaipėdos gatvė 7, Vilnius

2020 m. lapkričio mėnesį TO atliko žvalgomuosius tyrimus Vilniaus senamiestyje, Klaipėdos g. 7, Oskierkų rūmų pastatų komplekso (UK 42854) antrame oficinos pastate (UK 42856). Numatyta įgyvendinti 1824–1826 m. statyto pastato remonto projektą, tvarkyti suskilusias mūrines sienas. Todėl projekto įgyvendinimo vietose prie pastato pamatų, rūsio sienų buvo atlikti žvalgomieji tyrimai, kuriais siekta nustatyti šių konstrukcijų parametrus. Kiti archeologinių tyrimų tikslai: nustatyti prie pastato pamatų, rūsio sienų esančio kultūrinio sluoksnio sandarą, storį, datavimą.

Oskierkų rūmų pastatų komplekso teritorijoje atlikta gana daug tyrimų, didelės apimties tyrimai vyko ir į šio komplekso teritoriją nepatenkančiuose sklypuose Klaipėdos g. 7A ir 7B. Prie Klaipėdos gatvės esanti sklypo Klaipėdos g. 9 Š dalis, kur yra stovėję Oskierkų rūmai, tirta vadovaujant V. Daminaičiui ir A. Lisankai (*LIIR*, f. 1, b. 1653a). Tirtas apie 750 m^2 plotas, visiškai ištirtas 700 m^2 plotas. Atkasta po II Pasaulinio karo nugriautų rūmų liekanų. Nustatyta rūmų planinė struktūra, aptikti bei iš dalies ištirti rūsiai. Ankstyviausi tirtame plote atkasti mūrai architektų datuoti XV a. Surastos, identifikuotos trijų gotikinių pastatų liekanos. Ankstyviausiame kultūrinio sluoksnio horizonte aptikta XV–XVI a. datuotų radinių. Kultūrinio sluoksnio storis tirtoje sklypo dalyje yra 1,7–2 m, rūsio patalpos įgilintos iki 3,5 m ar net giliau. Archeologinių tyrimų metu aptikta gausi vertinga XVI–XVIII a. datuojamų koklių ir jų fragmentų kolekcija, surasta ir krosnių pagrindų. Taip pat aptikta monetų, žetonas, akmeninis sviedinys, santykinai nedaug buitinės keramikos indų ir jų fragmentų. 1988 m. V. Daminaitis vadovavo tyrimams sklypo Klaipėdos g. 7 P dalyje (*LIIR*, f. 1, b. 1652). Ištirtas 90 m^2 plotas, tirtas iki 2,5 m storio kultūrinis sluoksnis. Jame archeologinių vertybių, vertingų radinių neaptikta – kastas permaišytos struktūros pilkas gruntas. Sklypuose Klaipėdos g. 7 ir 7A archeologiniai tyrimai vyko 2003, 2007

ir 2011 m. (*ATL 2011 metais*, 2012, p. 557–567). Kultūrinis sluoksnis šiuose sklypuose nuo 1,8 iki 4,5 m storio, ankstyviausias kultūrinio sluoksnio horizontas datuotas XIV ar XV a. Palei sklypo V kraštinę atidengta buvusios miesto gynybinės sienos dalis. Tyrimų metu aptikta gamybinių krosnių, anksčiau čia stovėjusių mūrinių ir medinių pastatų liekanų, surinkta didelė archeologinių radinių kolekcija. 2008 ir 2011 m. archeologiniai tyrimai atlikti sklype Klaipėdos g. 7B (*ATL 2011 metais*, 2012, p. 504–508). Šiame sklype kultūrinio sluoksnio storis 1,9–3,9 m. Nors aptikta ir XIV–XV a. datuojamų archeologinių radinių, ankstyviausias kultūrinio sluoksnio horizontas datuotas XVI a. Surasti gana dideli plotai XVI–XVII a. datuotų grindinių iš riedulių. 2014, 2016, 2018–2019 m. vyko žvalgomieji ir detalieji tyrimai sklype Klaipėdos g. 9 (*ATL 2014 metais*, 2015, p. 384–386). Nustatyta, kad tirtoje sklypo dalyje esama 1,7–2,7 m storio kultūrinio sluoksnio. Į įžemį įgilintų objektų vietose jis gerokai storesnis, iki 4 m ar net daugiau. Kultūrinis sluoksnis datuojamas XIV–XX a. Iš aptiktų archeologinių radinių, archeologinių struktūrų paminėtini: medinių XIX a. datuojamų vandentiekio atšakų 3 trasos; XVII a. pabaiga datuotos, su Bialozarų (Oskierkų rūmų pirmtakų) rūmų statyba susijusios gamybinės krosnies liekanos; buitinės XVII a. I puse datuotos krosnies liekanos; XVII a. I puse datuotos pastato mūrinės liekanos; XVII a. I puse datuoto mūrinio rūsio liekanos; XVII a. I puse datuojami akmenų grindinių fragmentai; XV(?)–XX a. datuojamos Oskierkų rūmų liekanos; XV a. pradžia datuojamos medinio rūsio liekanos; XIV–XV a. sandūra datuojamos spėjamo pylimo medinio karkaso liekanos. Aptikta daug smulkių XIV–XX a., taip pat pavienių ankstyvesnį laikotarpį reprezentuojančių archeologinių radinių (perduoti LNM). 2019 m. tyrimai vyko sklypo Klaipėdos g. 9 P dalyje stovinčios 1824–1826 m. statytos rūmų oficinos viduje (*ATL 2019 metais*, 2020, p. 324–325). Detaliai ištirtas apie 80 m^2 plotas, žvalgytas apie 220 m^2 plotas. Aptiktos mūrinės konstrukcijos yra vėlyvos, datuotos XIX–XX a. Tirtas iki 2,4 m storio kultūrinis sluoksnis, aptikta ir į įžemį įgilintų struktūrų. Ankstyviausia kultūrinio sluoksnio dalis datuojama XIV–XV a. riba, gana storas XV a. – XVII a. I puse datuotas kultūrinio sluoksnio horizontas, virš kurio tirtas XVII a. datuotas su Maskvos karu, nusiaubusiu Vilnių 1655–1661 m., sietinas griuvenų sluoksnis. Aptikta nurodytų laikotarpių archeologinių radinių – daugiausia buitinės ir statybinės keramikos fragmentų.

2020 m. vykusių žvalgomųjų tyrimų metu tirti 2 šurfai – vienas antro oficinos pastato išorėje, prie jo R sienos, kitas pastate, jo rūsyje.

Šurfas 1 tirtas pastato išorėje, santykinai lygioje vietoje. Šurfas priglaustas prie pastato R sienos, prie trūkio fasado mūre. Po betonine atgrinda ir 10–15 cm storio supiltinio grunto sluoksniu beveik visame šurfo plote atkastas iš nedidelių akmenų grįstas grindinys. Jis datuotas XX a., veikiausiai išgrįstas tarpukariu. Didžiojoje šurfo dalyje po grindiniu atkastas 50–60 cm storio tamsiai pilkos spalvos grunto su griuvenų priemaiša sluoksnis. Jame aptikta XVI–XVIII a. datuojamų buitinės keramikos fragmentų, vario lydinio kniedės galvutė ir sagutė, kitų smulkių metalinių dirbinių. Šis sluoksnis galbūt suformuotas kasant tranšėjas, duobes esamo pastato, rūsio statybai. Šurfo Š dalyje 70–80 cm gylyje atkastas kito, ankstesnio akmenų grindinio fragmentas su PR–ŠV kryptimi orientuotu lataku. Šurfo P dalyje grindinio nebuvo, čia jis galbūt suardytas įrengiant iki 1,2 m gylio nuo dabartinio žemės paviršiaus įgilintą ūkinę duobę. Žemiau grindinio fiksuotas iki 20 cm storio jo smėlio pagrindas. Grin-

dinys preliminariai datuojamas XVII a. II puse – XVIII a., mat žemiau jo, 1 m gylyje, smėlio sluoksnyje aptikta XVII a. viduriu datuojama Švedijos karalienės Kristinos Rygos šilingo moneta. Šiame sluoksnyje surasta ir švininė kulka. Žemiau smėlio sluoksnio tirtas iki 20–30 cm storio pilkos žemės sluoksnis beveik be archeologinių radinių. 1,2–1,4 m gylyje šurfe 1 atkasti smėlio, molio, pilkos spalvos grunto sluoksniai – spėjamas grindų lygis, o šurfo PR kampe apie 1,35 m gylyje aptikta moliu rištų akmenų konstrukcija – spėjamas pamatas. Atkasta jo dalis iki 60 cm pločio ir 1,3 m ilgio. Jis statytas iš vidutinio dydžio (pvz., 33x33x? cm, 34x28x? cm) akmenų, rištų moliu. Konstrukcija palikta neišardyta, o šurfe toliau gilintasi iki smėlio įžemio, kuris pasiektas 1,7–1,85 m gylyje (1 pav.). Tirtame 25–50 cm storio apatiniame tamsiai pilko smėlingo grunto sluoksnyje aptikta daugiau archeologinių radinių – koklių ir buitinės keramikos fragmentų. Didesnė dalis jų datuojama XVI (ir XVII?) a., tačiau kai kurios keraminių indų šukės galėtų būti datuojamos ir XIV a. pabaiga – XV a. Smėlio įžemyje fiksuoti ir ištirti 3 įgilinti objektai. Šurfe 1 atkastas pastato pamatas buvo dviejų dalių. Viršutinė, galbūt buvusi antžeminė neišlikusio pastato dalis yra plytų mūro, preliminariai datuojama XVII a. II puse – XVIII a. ir tikriausiai susijusi su šurfe aptiktu žemesniu grindiniu. Apatinė pamato dalis – akmenų ir kalkių skiedinio mūro, įgilinta iki apie 1,5 m nuo esamo žemės paviršiaus. Ji mūryta netvarkingai, o statybinės medžiagos veikiausiai tiesiog sumestos į iškastą griovį.

Šurfas 2 tirtas pastato rūsyje, rūsio V patalpoje. Jis iš vidinės pusės priglaustas prie rūsio V sienos. Vos tik pradėjus archeologinius tyrimus nustatyta, kad rūsio siena įgilinta tik iki esamo žemės lygio šioje rūsio patalpoje, apie 2,75 m nuo rūsio patalpos cilindrinio skliauto

1 pav. Šurfas 1 pasiekus įžemį iš PV. D. Jovaišo nuotr.

Fig. 1. Test pit 1 after reaching sterile soil, as seen from the SW.

aukščiausio taško. Žemiau esamo paviršiaus tirtas iki 30 cm storio tamsiai pilko smėlingo grunto sluoksnis bei maišyto smėlio sluoksnis be archeologinių radinių. Po jais pasiektas balto smėlio įžemis. Archeologijos vertybių šurfe 2 nerasta, tirto kultūrinio sluoksnio dėl radinių stokos datuoti nepavyko, preliminariai datuojamas XIX–XX a.

Archeologinių tyrimų metu archeologinis sluoksnis, vertingų archeologinių radinių ir struktūrų rasta šurfe 1, kuris tirtas Oskierkų rūmų pastatų komplekso antro oficinos pastato išorėje, prie pastato R sienos. Archeologijos vertybių gali būti išlikę ir pastato rūsyje.

Klaipėdos St. 7, Vilnius

In 2020, a field evaluation (2 test pits totalling 5.5 m^2) was conducted in and beside a building of one of the servants' quarters on the grounds of the Oskieko palace building complex at Klaipėdos St. 7 in Vilnius Old Town. At the investigated locations, the cultural layer was 12–185 cm thick, greater at the sites of sunken objects. Test pit 1, which was excavated outside the servants' quarters, near the building's E wall,

revealed an archaeological layer as well as valuable archaeological finds and structures including a fragment of second half of the 17th–18th-century stone paving, which was apparently contemporaneous with the foundation of the E part of the servants' quarters, a fragment of a clay-bonded stone foundation, and possibly the surface of the building's floor (Fig. 1). The earliest finds, sherds of household pottery, which were discovered in the sunken objects in the sterile soil, can be dated to the late 14th–15th centuries. Test pit 2 in the cellar yielded nothing valuable archaeologically, the cultural layer dating to the 19th–20th centuries; sterile soil here was reached at a depth of 12–54 cm.

1 pav. Tyrimų suvestinis planas: 1 – 2019 m. žvalgomieji tyrimai; 2 – 2019–2020 m. detalieji tyrimai; 3 – 2020 žvalgymai; 4 – 2020 m. be archeologo iškasti plotai. A. Žvirblio brėž.

Fig. 1. Synoptic plan of the investigation: 1 – 2019 field evaluation; 2 – 2019–2020 excavations; 3 – 2020 field survey; 4 – areas dug up without an archaeologist in 2020.

Atas Žvirblys

Dominikonų gatvė 11

2019 m. balandžio – 2020 m. gegužės mėnesiais Vilniaus senamiestyje pastatų komplekso, vadinamo Pociejų rūmais (UK 280), teritorijoje, Dominikonų g. 11 atlikti žvalgomieji ir detalieji tyrimai bei žvalgymai. 2019 m. balandį pradėjus žvalgomuosius tyrimus, ištirti 7 šurfai, iš viso 31,75 m^2 dydžio plotas. Nuo 2019 m. lapkričio tirtų šurfų vietose kieme ir pastatų komplekso viduje pradėti detalieji tyrimai, kurių metu ištirta 18 perkasų ir 6 šurfai. Bendras detaliųjų tyrimų plotas 287,68 m^2 (1 pav.). Atliekant šiuos tyrimus, greta – pastatų komplekso patalpose, rūsiuose ir kieme vykdyti žvalgymai, kurių metu tyrinėtas apie 435 m^2 plotas.

Dominikonų g. 11 sklypas anksčiau archeologų netyrinėtas, tačiau aplink jį tyrimų vykdyta nemažai. 1978 m. P. Tebelškis atliko archeologinius tyrimus Stiklių gatvėje (*LIIR*, f. 1, b. 642). 1982 m. Dominikonų vienuolyno teritorijoje archeologinius tyrinėjimus vykdė K. Katalynas (*LIIR*, f. 1, b. 1060). 1988 m. Dominikonų g. 5, 7 aplinkoje kasinėjo G. Gendrėnas (*LIIR*, f. 1, b. 1530). Šiame amžiuje, 2002 m., T. Poška ištyrė 340 m^2 plotą sklype Gaono g. 3, kuris ribojasi su tirtu kompleksu iš PR pusės (*LIIR*, f. 1, b. 3924). Tas pats tyrėjas 2002–2005 m. kasinėjo į ŠR–R pusę esančiame sklype Domininkonų g. 13. Abiejuose sklypuose nusta-